

משרד המשפטים

היחידה הממשלתית לחופש המידע

נוהל מס' 6.3

עדכון אחרון 15 באוגוסט 2018

נהלי חופש המידע

פניה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק

מטרת הנוהל

נוהל זה נועד להבהיר סוגיות הנוגעות לפניית משרדי הממשלה ויחידות הסמך (להלן - הרשות, הרשות הציבורית) אל צד שלישי לפי סעיף 13 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן - החוק).

הקדמה

1. סעיף 13 לחוק מסדיר את נושא ההגנה על הצד השלישי בהליך של קבלת מידע לפי החוק. לעניין מסירתו של מידע אודות צד שלישי נקבע כי –

”החוק לא נועד לגרום פגיעה במי שמסר מידע לרשות ציבורית או במי שמידע על אודותיו הגיע לידיה. לפיכך, גילוי של מידע אשר עלול לפגוע באופן ממשי בצד שלישי יהיה מותר רק אם יתקיים עניין ציבורי חיוני שיצדיק זאת”. (ענ”מ 10845/06 **שידורי קשת בע”מ נ’ הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו**)

2. סעיף 13(א) לחוק קובע, כי כאשר מוגשת בקשה לפי החוק לקבלת מידע הכולל פרטים על אודות צד שלישי אשר מסירתם עלולה לפגוע בו, והרשות הציבורית שוקלת להעביר למבקש את המידע, תודיע הרשות לצד השלישי, בכתב, על דבר הגשת הבקשה ועל זכותו להתנגד למסירת המידע ותודיע על כך למבקש.

3. החוק אינו מגדיר באופן מפורש את המונח צד שלישי או את הפגיעה העלולה להיגרם לו¹. יחד עם זאת, החוק נותן אינדיקציה לסוג הפגיעה עליה יש להגן, כאשר מצוין בסעיף 13(א), כי הצד השלישי רשאי להודיע, בתוך 21 ימים, כי הוא מתנגד לבקשה, בנימוק שאין למסור את המידע, כולו או מקצתו, מכוח הוראות סעיף 9 לחוק או הוראות כל דין.

4. הרשות תביא במכלול שיקוליה את הטעמים שהביא בפניה הצד השלישי. עם זאת, ההחלטה בדבר מסירת המידע במלואו או בהסרת פרטים ממנו הינה של הרשות.

¹ לשם הדוגמא, בהסדר החוקי בקנדה ובאוסטרליה מנגנון פניה לצד שלישי מוסדר בהקשר לפגיעה בפרטיות או לפגיעה בסודות מסחריים.

משרד המשפטים

היחידה הממשלתית לחופש המידע

נוהל מס' 6.3

עדכון אחרון 15 באוגוסט 2018

נהלי חופש המידע

פניה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק

החובה לפנות לצד ג'

כללי

1. החובה לפנות לצד השלישי קמה בהתקיים שני התנאים המצטברים, שלהלן:

1.1 הרשות שוקלת למסור את המידע למבקש המידע;

1.2 אינטרס של צד שלישי עלול להיפגע כתוצאה ממסירת המידע.

2. על אף הפרשנות הרחבה בדבר הצורך בפניה לצד השלישי, ייתכנו מקרים בהם הצד השלישי עלול להיפגע ממסירת המידע, אך לא מוטלת על הרשות החובה לפנות אליו כמפורט להלן:

2.1 במקרה והרשות דוחה את בקשת המידע² או מחליטה להעביר למבקש מידע חלקי אשר לא ניתן לזהות בו את הצד השלישי אליו נוגע המידע;

2.2 מקרים בהם ניתנה הסכמת הצד השלישי מראש למסירת המידע, כגון בהסדרים המיוחדים הנוגעים לניגוד עניינים³ וההסדרים הנוגעים לדירקטורים בחברות ממשלתיות⁴. לעניין זה יש לתת את הדעת להיקף ההסכמה שניתן ולוודא כי ההסכמה האמורה מתפרסת על המידע המבוקש;

2.3 מקרים בהם לא נחשב גורם מסוים לצד שלישי לפי החוק, כגון: עובדי הרשות הציבורית בעניינים הקשורים בביצוע עבודתם להבדיל מענייניהם הפרטיים⁵.

---

² ראו לשון סעיף 13(א) לחוק וכן בע"מ 11120/08 **התנועה לחופש המידע נ' מדינת ישראל – רשות ההגבלים העסקיים** (אתר הרשות השופטת, 17/11/2010), שם נקבע "שאין הרשות חייבת לפנות לצדדים שלישיים, מקום בו סירבה למסור מידע".

³ ראו הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' **3.105** "מתן פומבי להסדרים למניעת ניגוד עניינים של עובדי מדינה" וכן סעי' 13.634 לתקש"ר.

⁴ ראו ע"מ 9341/05 **התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות** וכן שאלון למועמד הכולל הסכמה מראש.

⁵ לדוגמה, עובד רשות ציבורית המשתתף בדיון במקום בו בקשת המידע מתייחסת לפרוטוקול הדיון - העובד לא ייחשב כצד שלישי וככלל לא נדרש לקבל עמדתו לצורך גיבוש עמדת הרשות וזאת להבדיל מבקשה בה מתבקש מידע אודות שכרו של העובד, אז יש לפנות אליו כצד שלישי.

משרד המשפטים

היחידה הממשלתית לחופש המידע

נוהל מס' 6.3

עדכון אחרון 15 באוגוסט 2018

נהלי חופש המידע

פניה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק

3. ככל שהרשות יכולה להפריד בין מידע הנוגע לצד ג' ובין מידע שאינו דורש פניה כאמור, וככל שאין מניעה אחרת, תדאג הרשות למסור את המידע שניתן בסמוך לקבלת החלטתה בעניין זה.

רשות ציבורית כצד ג'

4. כאשר המידע המבוקש נוגע לרשות ציבורית אחרת יש לפעול באחת מן הדרכים הבאות –

4.1 ככל שהמידע נוצר על ידי רשות ציבורית אחרת, ואין בהפניית המבקש לאותה רשות כדי להכביד עליו, יש להפנותו לרשות יוצרת המידע מכח סעיף 8(5) לחוק;

4.2 ככל שהרשות הציבורית היתה שותפה ליצירת המידע, יש להתייעץ עמה, דרך ממונה חופש המידע באותה רשות, אודות ההחלטה באם למסור את המידע;

4.3 ככל שהמידע אודות הרשות הציבורית נוגע להליכי בקרה או פיקוח של רשות ציבורית אחת כנגד רשות ציבורית אחרת, יש לראות ברשות הציבורית כצד שלישי⁶. מיותר לציין, כי נדרש מהרשות האחרת להביע התנגדות בהתאם לעקרונות השקיפות החלים מכח חוק חופש המידע ובהתאם לפרשנות הפסיקה של חוק זה.

---

⁶ לעניין זה נעיר כי בעת קיומה של מחלוקת בין רשויות ציבוריות הכפופות ליועץ המשפטי לממשלה, עליהן לפעול על פי הנחיה [9.100](#) להנחיות היועץ ולפנות ליועץ המשפטי לממשלה, למשנים לו או למחלקת ייעוץ וחקיקה.

משרד המשפטים

היחידה הממשלתית לחופש המידע

נוהל מס' 6.3

עדכון אחרון 15 באוגוסט 2018

נהלי חופש המידע

פניה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק

חוסר יכולת לאתר את צד ג'

5. במקרה שמלכתחילה לא ניתן לאתר את הצד השלישי, על הרשות לשקול את מידת הפגיעה הצפויה בו כתוצאה ממסירת המידע ותביא עניין זה בין יתר שיקוליה בהחלטתה בבקשת המידע.

תוכן הפניה לצד ג'

6. כשהרשות מחליטה לפנות לצד השלישי, פנייתה תיעשה בכתב. בפניה יצוינו הפרטים שלהלן -

6.1 פרטים אודות הבקשה הרלוונטים לגיבוש עמדת הצד השלישי, כגון מועד הפניה לרשות והמידע שהתבקש מאת הרשות.

6.2 עמדת הרשות לעניין הבקשה. קרי, האם בכוונתה להיעתר לבקשה במלואה, באופן חלקי או תוך קביעת תנאים למסירת המידע;

6.3 הבהרת זכותו של הצד השלישי להתנגד למסירת המידע תוך 21 יום, תוך ציון הכתובת למשלוח ההתנגדות;

6.4 הבהרה כי אי הבאת ההתנגדות בפני הרשות במועד שנקבע לכך תוביל את הרשות למסור את המידע למבקש.

7. על פי רוב, המידע המבוקש בבקשת המידע קיים ממילא בידי הצד השלישי (למשל, חוזה שנכרת בינו לבין הרשות). על כן וככלל, אין צורך לצרף לפניה לצד השלישי את המידע שבמחלוקת, למעט אם ידוע כי המידע אינו ברשותו מלכתחילה (למשל פרוטוקול דיון בעניין הצד השלישי ואשר הוא לא נטל בו חלק) או שיקשה עליו לאתרו בשל חלופה הזמן מאז נוצר המידע.

משרד המשפטים

היחידה הממשלתית לחופש המידע

נוהל מס' 6.3

עדכון אחרון 15 באוגוסט 2018

נהלי חופש המידע

פניה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק

8. ככלל, אין לצרף לפניה לצד השלישי את בקשת המידע שהוגשה אלא תמצית ממנה⁷. יש לוודא כי התמצית תכלול את כל הפרטים אודות הבקשה אשר רלוונטיים לצורך גיבוש עמדתו של הצד השלישי⁸.

9. במידה והצד השלישי מבקש לעיין בבקשה כלשונה, על הרשות לבחון את בקשתו בהתאם לאמות המידה והעקרונות של חוק חופש המידע, למעט לעניין אגרות ומועדים. במקרה כזה, על הרשות לפנות לקבלת עמדת מבקש המידע, למעט אם הביע עמדתו על גבי הטופס המקוון, בעניין זה במהירות הראויה (מספר ימים) בשים לב לסד הזמנים בו מצוי הצד השלישי.

10. בבואה לשקול אם להעביר את בקשת המידע לעיון הצד השלישי, תביא הרשות בחשבון, בין היתר, את עמדת מבקש המידע - בין אם הוגשה על ידו בעקבות פניית הרשות אליו ובין אם נתחווה בעקבות הצגת עמדתו בעניין זה בתהליך הגשת טופס הבקשה באתר המרכזי כאמור - וכן אם נדרש הדבר לצורך מתן זכות טיעון אמתית לצד השלישי. על הרשות להיות ערה למקרים מיוחדים שבהם תיתכן רגישות מעצם חשיפת זהות מגיש הבקשה או מתוכן הבקשה גם במקרה שלא הביע התנגדות במהלך מילוי טופס הבקשה דרך האתר המרכזי כאמור ומטבע הדברים שלא למסור מידע שאין למסור אותו לפי החוק⁹.

10-11. ככל שבקשת המידע מנוסחת באופן לאקוני, תטה הכף לטובת מסירת המידע גם אם המבקש מתנגד. ככל שהבקשה מנוסחת באופן רגשני או אישי, תטה הכף לטובת האינטרסים של מבקש המידע ככל שהוא מתנגד למסירת הבקשה כלשונה - אם כי יש לשקול להעביר את הבקשה באופן חלקי או באופן שיושחרו חלקים ממנה.

⁷ סעיף 13 לחוק קובע, כי במקרה המצריך פניה לצד השלישי תודיע לו הרשות "על דבר הגשת הבקשה" ואינו קובע חובה לשלוח העתק ממנה.

⁸ בעע"מ 7744/10 המוסד לביטוח לאומי נ' עו"ד יפית מנגל קבע השופט הנדל כי ככל שחשיפת שם המבקש מהווה יתרון למבקש אל מול אחרים אין למסור את שמו לצד השלישי. במקרה שנדון ביהמ"ש קיבל את עמדת המוסד לביטוח לאומי לא לחשוף את שם עורכת הדין המבקשת, היות והעברת שמה לצדדים השלישים תדגיש בפניהם את עיסוקה בתחום המבוקש, אל מול עו"ד אחרים העוסקים אף הם בתחום.

⁹ לדוגמה ומבלי שהדבר ממצה את סוגי המידע הרגיש, מצב בריאותי, פרטים אישיים מלבד שם המבקש (כגון, מספר ת"ז, טלפון, אמצעי תשלום).

משרד המשפטים

היחידה הממשלתית לחופש המידע

נוהל מס' 6.3

עדכון אחרון 15 באוגוסט 2018

נהלי חופש המידע

פניה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק

12-11. בכל מקרה יש להבהיר לצד השלישי כי אין בבקשתו כדי להאריך את מועד 21 הימים הקבועים בחוק היות ועיקרי הבקשה הועברו אליו מלכתחילה.

13-12. במידה והחליטה הרשות לקבל או לקבל באופן חלקי את דרישת הצד השלישי לקבלת העתק מבקשת המידע, תודיע זאת למבקש המידע ותשהה מסירת הבקשה על מנת שהמבקש יוכל לשקול צעדיו (כלומר, האם המבקש מעדיף למשוך את בקשתו ובלבד שהעתק ממנה לא יימסר לצד השלישי).

הודעת ביניים למבקש המידע

14-13. במקביל לפניית הרשות לצד השלישי, תישלח הודעה בכתב למבקש המידע ובה יצוינו הפרטים שלהלן:

13-14.1 הרשות פנתה לצד השלישי לפי סעיף 13 לחוק לשם קבלת עמדתו בתוך 21 יום כאמור;

13-214.2 21 הימים האמורים, לא יבואו במניין הימים הקבוע למתן תשובה לבקשה.

סוגיות הקשורות במועדים

15-14. מניין 21 הימים שנקבעו לקבלת תגובת הצד השלישי יימנה מיום קבלת הצד השלישי את פנית הרשות אליו¹⁰. לכן, יש להקפיד על משלוח הפניה לצד השלישי בדרך שתאפשר מעקב אחר תאריך קבלת הפניה ועל שמירת תיעוד מתאים לכך.

16-15. התקופה של 21 הימים, לא תבוא במניין הימים הכולל העומד לרשות להשיב למבקש. מניין הימים ימשיך להימנות מתום 21 הימים או מיום מתן תגובת הצד השלישי – לפי המוקדם מביניהם.

¹⁰ בסעיף 13 לחוק נקבע, כי "קיבל אדם הודעה כאמור", מכאן הדגש על קבלת הפניה.

משרד המשפטים

היחידה הממשלתית לחופש המידע

נוהל מס' 6.3

עדכון אחרון 15 באוגוסט 2018

נהלי חופש המידע

פניה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק

17-16. המועד שנקבע לתגובת הצד השלישי נקבע בחוק. מכאן כי לרשות אין סמכות להאריך את המועד הנ"ל, גם אם פנה הצד השלישי בבקשה לקבלת העתק מהבקשה לקבלת מידע שהוגשה או שפנה לקבלת העתק מהמידע שבמחלוקת.

18-17. יחד עם זאת, לרשות יש סמכות להאריך את המועד למתן מענה מטעמה ב-30 יום נוספים "במקרה הצורך" (סעיף 7(ב) לחוק), או להאריך את מועד מתן המענה מטעמה בהארכה נוספת בשל היקף או מורכבות המידע המבוקש (סעיף 7(ג) לחוק). מכאן כי עומדת בפני הרשות האפשרות לנצל את פרק הזמן המוענק לה בחוק, לשם מתן מענה לבקשת המידע לקיום מגעים עם הצד השלישי ולבירור עמדתו. יודגש כי כל הארכה נוספת לפי סעיף זה תבוא בחישוב הזמנים למתן מענה של הרשות.

19-18. במהלך טיפולה בבקשה, על הרשות לקבוע ללא שיהוי, האם נדרשת פניה לצד שלישי ולבצע פניה כזו במהירות וככלל במסגרת 30 הימים הראשונים לטיפול בבקשה. נציין, כי סעיף 7(ב) לחוק קובע, בין היתר, שעל הרשות להחליט בבקשה ללא שיהוי.

20-19. אם חלפו 21 הימים שנקבעו לקבלת תגובת הצד השלישי וזו טרם התקבלה, מוצע כי הרשות תמתין פרק זמן קצר של מספר ימים בטרם מתן החלטה בבקשת המידע וזאת לצורך מיצוי אפשרויות חלוקת הדואר להתנגדויות הנשלחות לקראת סוף המועד.

החלטת הרשות בהתנגדות צד ג'

21-20. במידה והגיש הצד השלישי התנגדות למסירת המידע תדון הרשות בהתנגדות לגופה תוך שקילת כל השיקולים הרלוונטיים ועריכת האיזונים הנדרשים. התנגדות הצד השלישי למסירת המידע כשלעצמה, אינה טעם מספק לבדה לדחיית הבקשה¹¹.

22-21. החליטה הרשות לדחות את ההתנגדות, תשלח הרשות לצד השלישי את החלטתה בכתב תוך פירוט נימוקי הדחיה, וכן תיידע אותו על זכותו לפנות בעתירה מנהלית לבית

¹¹ בע"א 6576/01 החברה לייזום נ' לירן, פ"ד נו(5), 817, נקבע כי "העובדה שצד שלישי הנוגע בדבר מתנגד לחשיפת המידע אינה מהווה טעם מספיק לדחיית הבקשה. תנאי לסירוב למסור את המידע הוא שהרשות הציבורית אכן שוכנעה בצדקת ההתנגדותו של הצד השלישי."

משרד המשפטים

היחידה הממשלתית לחופש המידע

נוהל מס' 6.3

נהלי חופש המידע

עדכון אחרון 15 באוגוסט 2018

פניה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק

המשפט כנגד ההחלטה בתוך 45 יום¹². יש להקפיד על משלוח החלטת הרשות לצד השלישי בדרך שתאפשר מעקב אחר תאריך קבלת ההחלטה ועל שמירת תיעוד מתאים לכך.

22-23. במידה והרשות החליטה לדחות את התנגדות הצד השלישי, ולמסור את המידע, תמתין הרשות עם מסירת המידע עד שיחלפו 45 יום - הזמן הקבוע להגשת עתירה לבית המשפט. ככל שהצד השלישי הגיש עתירה, לא יימסר המידע עד אשר בית המשפט יכריע בעניין.

סיכום עיקרי הדברים

1. כאשר הרשות שוקלת למסור מידע העלול לפגוע בצד ג', עליה לאפשר לאותו צד להתנגד, למעט במקרים חריגים כמפורט בסעיף 2 להנחיה זו;
2. הפניה לצד ג' תיעשה ללא שיהוי. תוכן הפניה לצד השלישי יכלול את עיקרי בקשתו. במקביל, יש להודיע למבקש אודות הפניה לצד ג';
3. יש לתעד את מועד ההודעה לצד ג' ולמנות 21 יום העומדים למבקש לצורך מסירת התנגדותו;
4. על הרשות להחליט באם למסור את המידע תוך התייחסות להתנגדות המבקש במכלול השיקולים;
5. במקום בו הרשות החליטה לדחות את התנגדות צד ג', תיידע אותו הרשות בכתב על החלטתה, ותאפשר לו להגיש עתירה מינהלית על החלטתה זו. במקביל, תמסור הודעה אודות החלטת הרשות למבקש, תוך הבהרה כי המידע יימסר למבקש רק לאחר מיצוי זכותו של צד ג' לעתור על החלטת הרשות.

---

¹² ככל שהצד השלישי כפוף להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, יש להפנות אותו לערער על החלטת הרשות ממנה מתבקש המידע במנגנון שצויין בהערת שוליים 6.

משרד המשפטים

היחידה הממשלתית לחופש המידע

נוהל מס' 6.3

עדכון אחרון 15 באוגוסט 2018

נהלי חופש המידע

פניה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק

משרד המשפטים

היחידה הממשלתית לחופש המידע

נוהל מס' 6.3

עדכון אחרון 15 באוגוסט 2018

נהלי חופש המידע

פניה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק

טבלת עדכונים

תאריך	מהות התיקון	גרסה
23/6/2013	השמטת התייחסות לפס"ד שנרום – בהנחיית המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה), על מנת שההנחיה בעניין זה תצא מטעמם.	6.1
5/5/2015	הוספת הוראה בעניין הצורך בביצוע פניה לצד שלישי ללא שיהוי	6.2
<u>15/8/2018</u>	<u>התייחסות לחשיפת העתק בקשה לקבלת מידע בפני צד ג' (שהוגשה באמצעות האתר המרכזי לחופש המידע)</u>	6.3

משרד המשפטים

היחידה הממשלתית לחופש המידע

נוהל מס' 6.3

עדכון אחרון 15 באוגוסט 2018

נהלי חופש המידע

פניה לצד שלישי לפי סעיף 13 לחוק

נספח א'

ממשל ותיק gov www.gov.il

מדינת ישראל
משרד המשפטים
היחידה לחופש המידע

שמור ✓ בדיקת תקינות הדפס שמור כ-PDF ייצוא ייבוא תצוגה מלאה עזרה ומידע

סמוכין: 117487 בקשה לקבלת מידע (לפי חוק חופש המידע התשנ"ח – 1998)

1 הנחיות 2 סוג המידע 3 פרטי המבקש 4 פרטי הרשות 5 פרטי הבקשה 6 תשלום אגרה

פרטי הבקשה (שדות המסומנים בכוכבית הנם שדות חובה)

נשוא הבקשה*

תיאור הבקשה*

צירוף קובץ*
בחר קובץ

אינני מסכים שפרטי הבקשה יהיו גלויים לצד ג' אם תיערך אליו פניה

< לשלב הבא > לשלב הקודם